

Bir Anı

Güner Frik

Yıllardır 'Türkiye'de atletizmin neden gelişemediği' araştırılırken 'Parasızlık, sahasızlık, antrenör eksikliği, dış temas azlığı, bilgi yokluğu, gıdalanma hatası, yasa yetersizliği, kararnamelerin eskiliği vb. (siz devam edin) tartışılır. Spor şuralarında fikirler ortaya atılır, kararlar alınır. Konuşulanların çoğu havada kalır ve sonraki toplantılarda bunlar yeni konularmış gibi tekrar-tekrar ele alınarak oyun baştan oynanır. Politikacılar olacak, yapılacak, edilecek gibi cak-cuk'lu beyanat ve doğruluklarından kendilerinin bile emin olmadıkları istatistiklerden bahsetmeye koyulurlar. İdareciler ev, para, altın gibi vaatlerle elit sporcu yaratmaya, kuruluşlar ithal malı sporcularla başarılarını kanıtlamaya çalışırlar.

Bu yazıdaki gayem sporda ileri ülkelerde mevcut olan 'gençlere spor zevkini aşilayarak elit sporcu yetiştirmek' metodunun Türkiye'de unutulmuş öncülerini hatırlamak ve şükranla yadettir.

Anılarım beni gençliğimde yaşadığım ve Türkiye'de atletizmin parladığı tatlı bir devreye götürüyor. Spor eğitmeninin temel görevi olan teşvik ve kişiyi yönlendirme metodunun başarılı sonuçlarını sergilediği için anımı özet halinde anlatmaya çalışacağım. İstanbul Erkek Lisesi'nin orta kısmında okurken Beden Eğitimi öğretmenlerimiz Selim Duru ve Neriman Tekil bize bir oyun öğrettiler. Oyunun adı 'Olimpiyat Oyunu' idi. Her öğrenci kendisine bir ülke adı seçti ve jimnastik derslerinde 50 m. koşu, gülle atma ve yüksek atlama disiplinlerinde yarışmaya başladık. 30x40 cm. büyüklüğünde, üzerinde Diskopol resmi ve 1, 2 ve 3. gelenlere ismi ve derecesi yazılı mavi renkli diplomalar verilir ve öğretmenlerimizin sınıflara getirip tanıttıkları milli takım atletlerinin göğüs kısmında beyaz 'T' harfli kırmızı eşofmanları bizi büyüledi.

O kadar tesir altında kaldık ki tatil döneminde de Olimpiyat Oyunu'na devam ettik. Sultanahmet Camii imamının izin ve teşvikleri ile cami yanında sürat koşusu, tur atarak mukavemet koşusu, topraktan toprağa uzun atlama, ip üstünden yüksek atlama, süpürge sopaları ile cirir atma, taş ile gülle atma bize mutluluk veren zevkli oyunlar olmuştu.

Bir yıl sonra, şimdiki Adliye Sarayı'nın bulunduğu yerde, karakol ve askerlik dairesinin de izinlerini alarak; kum havuzu yerine toprağı kabarttık, kireç satın alarak kulvarları işaretledik, mahallemizdeki marangozdan, sırık atlamak için sopalar aldık (sık sık kırılırlardı). Harçlıkları toplayarak aldığımız çivili ayakkabılar olimpiyat oyununu ciddiye diledirdi ve gelişen atletizm aşkımızın ikinci safhasına girdik.

Öğretmenlerimiz Selim Duru ve Neriman Tekil ile oğlu milli su sporcusu (Y. Müh. Toğan Gökçay) olan, Türkiye'mizin en değerli eğitimcilerinden Celâl Ferdi Gökçay öğrencilerdeki heves ve masum spor sevgisini değerlendirdiler. Okulun arka bahçesine bir kum havuzu, sırtık ve yüksek atlama sehpa ve çıtaları, gülle ve cirit malzemeleri sağlandı. Derslerde başarılı olmak şartı ile bizlere haftada üç gün antrenman yapmak müsaadesi verildi.

Derken, bir yıl daha geçti. Resmi yarışmalarda 4. kategoriden üst kategorilere yükselmeye başladık. Birimiz 16 yaşında milli takıma girdi (Selim Yalın). Bir yıl daha geçti ve Türkiye rekorlarını kırmaya başladık (Eşref Aydın, Güner Frik, Kemal Köksal). O devre Türk Milli takımına giren İstanbul Erkek Lisesi 8 atletin isimleri alfabe sırasına göre: Halit Arsever (Sırtık), Eşref Aydın (Mukavemet), Ethem Bölen (Tekadım), Mehmet Çağatay (Cirit), Güner Frik (Üçadım), Kemal Köksal (Cirit), Selim Yalın (Yüksek).

İlginç olan husus o yıllarda diğer lise öğretmenlerinin de Duru ve Tekil'e benzer çalışmalar yapmış olmalıdır. Nitekim Galatasaray Lisesi'nden: Ali Dikencik, Cezmi Or, Cevat Tugay, Fuat Yılbar. Haydarpaşa Lisesi'nden: Kemal Aksur, Sezai Aytan, Ruhi Sarıalp, Kâmuran Tekil. Kabataş Lisesi'nden: Levent Demirel gibi isimler bir tutam örnektir.

Atletizm yarışmalarına ortalama 5000 seyirci gelmesi, iki Türk atletinin dünyanın en iyi on atleti arasına girebilmesi, olimpiyatta madalya (Sarıalp) alabilecek derecelere varılmasına yol açan: 'Gençlere spor zevkini aşılıyarak elit sporcu yetiştirme'de en başarılı metodu uygulayan Duru, Saver, Tekil ve diğer idealist Türk eğitimcilerini şükranla anarak Türkiye'de ana spor atletizmin neden gelişmediği sorusuna bu anının bir aydınlık getirebileceğini umarım.